SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 298/2013-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 23. septembra 2013 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza v konaní o sťažnosti Ing. D. K., B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou B., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky Mgr. M. B., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008, za účasti Okresného súdu Bratislava I, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. D. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Bratislava I p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008 konal bez zbytočných prieťahov.

3. Ing. D. K. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 3 500 € (slovom tritisícpäťsto eur), ktoré mu j e Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I j e p o v i n n ý uhradiť Ing. D. K. trovy konania v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet Advokátskej kancelárie B., s. r. o., B., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2012 doručená sťažnosť Ing. D. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008.

Sťažovateľ v sťažnosti najmä uvádza:

„Návrhom zo dňa 31. 03. 2008 sa sťažovateľ na Okresnom súde Bratislava I domáhal určenia, že výpoveď daná mu zamestnávateľom [odporcom v 1) rade] listom zo dňa 11. 5. 2000 je neplatná, nakoľko mu nebola vôbec doručená. Sťažovateľ v podanom návrhu zároveň žiadal, aby okresný súd uložil S. [odporcovi v 2) rade] zaregistrovať sťažovateľa ako zamestnanca spoločnosti E., spol. s r. o. a vyplatiť sťažovateľovi z titulu poistného pomeru nemocenské dávky za obdobie od 26. 1. 2006 do 20. 4. 2007.

Uznesením 15 C/68/08-9 zo dňa 16. 2. 2009, teda po 11 mesiacoch od podania návrhu sťažovateľa, vyzval okresný súd sťažovateľa na odstránenie vád návrhu zo dňa 31. 3. 2008.

Dňa 23. 11. 2009 sťažovateľ doplnil svoj pôvodný návrh zo dňa 31. 03. 2008, v rámci ktorého sťažovateľ bližšie špecifikoval označenie účastníkov, ako aj požadovanú škodu vzniknutú z nevyplatených nemocenských dávok za obdobie od 26. 1. 2006 do 20. 4. 2007.

Uznesením zo dňa 20. 4. 2010 Okresný súd Bratislava I konanie v časti povinnosti odporcu v 2) rade vyplatiť sťažovateľovi z titulu poistného pomeru nemocenské dávky za obdobie od 26. 1. 2006 do 20. 4. 2007 zastavil a postúpil S., pobočka B.

Proti uzneseniu okresného súdu zo dňa 20. 4. 2010, ktorým okresný súd zastavil konanie v časti vyplatenia nemocenských dávok, podal sťažovateľ dňa 18. 5. 2010 odvolanie.

Uznesením zo dňa 30. 6. 2010 Krajský súd v Bratislave potvrdil napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 20. 4. 2010.

Dňa 28. 2. 2011 vydal Krajský súd v Bratislave v konkurznej veci 5 K/182/99 uznesenie, ktorým zrušil konkurz na majetok spoločnosti E., spol. s r. o. vyhlásený dňa 15. 7. 1999.

Dňa 25. 10. 2011, teda až po 2 rokoch a 5 mesiacoch od podania návrhu sťažovateľa, sa vo veci uskutočnilo prvé pojednávanie, ktoré bolo odročené na 19. 1. 2012. Sťažovateľ sa zo zdravotných dôvodov nemohol na predmetnom pojednávaní zúčastniť, čo uviedol v ospravedlnení svojej neúčasti.

Uznesením 15 C/68/2008-72 zo dňa 25. 10. 2011 okresný súd pripustil zmenu petitu, ktorú požadoval sťažovateľ ešte vo svojom podaní zo dňa 23. 11. 2009. Okresný súd tak pripustil zmenu petitu až po 23 mesiacoch od podania návrhu na zmenu petitu.

Dňa 19. 1. 2012 sa na Okresnom súde Bratislava I uskutočnilo vo veci druhé pojednávanie, ktoré bolo okresným súdom opätovne odročené na termín 8. 3. 2012.

Dňa 19. 1. 2012 podal sťažovateľ na okresnom súde návrh na pripustenie ďalšieho účastníka do konania 15 C/68/2008 a zmenu petitu.

Dňa 19. 1. 2012 podal sťažovateľ na Okresnom súde Bratislava I sťažnosť na prieťahy v konaní, v ktorej namietal neprimeranú dĺžku konania spojenú s prejednávaním neplatnosti výpovede z pracovného pomeru.

Uznesením zo dňa 1. 2. 2012 vyzval Okresný súd Bratislava I sťažovateľa, aby odstránil vady podania zo dňa 19. 1. 2012.

Dňa 8. 3. 2012 sa vo veci uskutočnilo v poradí tretie pojednávanie, na ktorom sa sťažovateľ nemohol zúčastniť zo zdravotných dôvodov vyvolaných komplikáciami po absolvovanej operácii. Svoju neúčasť sťažovateľ náležité ospravedlnil. Okresný súd odročil pojednávanie na neurčito.

Uznesením zo dňa 27. 7. 2012 Okresný súd Bratislava I pripustil pristúpenie ďalšieho účastníka do konania, a to až po 6 mesiacoch od návrhu sťažovateľa na pristúpenie uvedeného účastníka do konania. Na základe predmetného uznesenia bol do konania 15 C/68/2008 pripustený na strane odporcu v 3) rade bývalý správca konkurznej podstaty žalovaného v 1) rade JUDr. V. A.

Dňa 15. 8. 2012 podal JUDr. V. A. odvolanie proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27. 7. 2012, v ktorom namietal nedostatok svojej pasívnej legitimácie.

V právnej veci o neplatnosť rozviazania pracovného pomeru a povinnosti registrácie ako zamestnanca odporcu v 1) rade odporcom v 2) rade vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C/68/2008 nebolo do dnešného dňa právoplatne rozhodnuté.“

Podľa názoru sťažovateľa *„... z vyššie uvedeného vyplýva, že procesný postup Okresného súdu Bratislava I svojou povahou, ako aj doterajšou dĺžkou konania nie je primeraný skutkovému a právnemu charakteru veci, pričom okresný súd v rámci svojho postupu sa dopúšťa... pochybení zasahujúcich priamo do sťažovateľovho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prejednanie veci v primeranej lehote“.*

Sťažovateľ žiada aj o *„priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 7 500 € nakoľko sa jedná o spor týkajúci sa existenčnej otázky sťažovateľa. Sťažovateľ tak... aj napriek formálnej garancii rýchleho a efektívneho konania v pracovnoprávnych sporoch je vystavený právnej neistote, v rámci ktorej mu dodnes nebolo Okresným súdom Bratislava I zodpovedané, či jeho pracovný pomer s odporcom v 1. rade aj naďalej trvá. Okresný súd tak o veci meritórne nerozhodol, ale vec určenia neplatnosti výpovede z nájmu ani nezastavil pre niektorý z dôvodov uvedenom v Občianskom súdnom poriadku,*

resp. Zákonníku práce. Takáto právna neistota v značnej miere nepriaznivo vplýva aj na samotný zdravotný stav sťažovateľa.“.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľ domáha, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa D. K... na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote upravené v čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C/68/2008 bolo porušené.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Bratislava I vo veci vedenej pod sp. zn. 15 C/68/2008 konať.

Ústavný súd priznáva D. K... primerané finančné zadosťučinenie vo výške 7 500 EUR, slovom sedemtisícpäťsto EUR, ktoré je mu Okresný súd Bratislava I povinný uhradiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť D. K... trovy právneho zastúpenia vo výške 269,60 EUR na účet právneho zástupcu... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

Ešte pred predbežným prerokovaním sa po predchádzajúcej výzve ústavného súdu k sťažnosti vyjadrila predsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3911/12 z 27. decembra 2012, v ktorom uviedla prehľad procesných úkonov súdu v predmetnom konaní a tiež oznámila, že *„predmetné konanie je poznačené prieťahmi, čo možno považovať v danej veci za objektívny prieťah, ktorý bol spôsobený predovšetkým vysokým nápadom vecí v oddelení vyššieho súdneho úradníka, zákonného sudcu ako aj z dôvodu prerozdeľovania starých spisov z iných oddelení na civilnom úseku tunajšieho súdu, čím sa jednotlivé časové úseky medzi úkonmi zákonnej sudkyne predĺžili. Avšak pojednávania boli odročené pre správanie (resp. ospravedlnenie neúčasti, neodstránenie vád podania) sa účastníkov konania.“.*

Ústavný súd sťažnosť predbežne prerokoval a uznesením č. k. IV. ÚS 298/2013-22 z 30. mája 2013 ju prijal na ďalšie konanie. Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie ústavný

súd vyzval predsedníčku okresného súdu, aby prípadne doplnila svoje vyjadrenie k sťažnosti z 27. decembra 2012 a zároveň oznámila, či trvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

Podpredsedníčka okresného súdu v prípise sp. zn. Spr. 3511/2013 doručenom ústavnému súdu 26. augusta 2013 oznámila, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a súhlasí s upustením od neho, pričom využila možnosť doplniť vyjadrenie bývalej predsedníčky k sťažnosti o informáciu, že predmetný spis bol vrátený okresnému súdu po tom, čo Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 4 Co 404/2012-146 z 26. júna 2013 odvolanie odporcu v 3. rade proti výroku uznesenia, ktorým okresný súd pripustil vstup ďalšieho účastníka ako odporcu v 3. rade do konania, zamietol.

Dňa 4. júla 2013 ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na konaní ústneho pojednávania, a zároveň jej zaslal vyjadrenia okresného súdu sp. zn. Spr. 3911/12 z 27. decembra 2012 a sp. zn. Spr. 3511/2013 z 24. júna 2013 na vedomie a prípadné zaujatie stanoviska. Právna zástupkyňa sťažovateľa v podaní doručenom ústavnému súdu 18. júla 2013 oznámila, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania, a využila možnosť zaujať stanovisko k vyjadreniam okresného súdu. V tejto súvislosti poukázala na viaceré rozhodnutia ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, pričom uviedla: *„otázky množstva vecí, personálne a organizačné problémy súdu nie sú v zásade ústavne významné pre posúdenie toho, či došlo k zbytočným prieťahom v konaní... uplatnenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nemôže byť zmarené len preto, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov súdu na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty...*

Tak, ako aj z vyjadrenia predsedníčky okresného súdu vyplýva, v právnej veci vedenej na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 15 C/68/2008 súd vytýčil počas obdobia 5 rokov a 3 mesiacov iba 3 pojednávania, pričom prvé z nich sa malo uskutočniť až po 2 rokoch a 7 mesiacoch od podania žaloby sťažovateľa, ktorou sa sťažovateľ domáhal určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru danej mu jeho zamestnávateľom.

Okresný súd mal vzhľadom na vyššie uvedenú dĺžku konania dostatočnú možnosť uskutočniť ďalšie pojednávania, na ktorých by sa sťažovateľ zúčastnil. Okresný súd však túto možnosť nevyužil.

Napriek právne aj skutkovo jednoduchej veci, ako aj napriek existencii potreby osobitnej rýchlosti konania nedošlo v predmetnom konaní k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa ani po uplynutí 5 rokov a 3 mesiacov, pričom okresný súd v prevažnej miere vykonával iba procesné úkony administratívnej povahy. Preto na základe uvedených skutočností má sťažovateľ za to, že ním uplatnené nároky v ústavnej sťažnosti sú nárokmi odôvodnenými.“

Vzhľadom na oznámenia právnej zástupkyne sťažovateľa a podpredsedníčky okresného súdu, že netrvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, ústavný súd v súlade s § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil od ústneho pojednávania, pretože dospel k záveru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak, ako právoplatným rozhodnutím súdu.“ (IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný urobiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 a ods. 4 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov. Ak súd zistí, že existuje dôležitý dôvod na odročenie pojednávania, bez zbytočného odkladu informuje tých, ktorí boli predvolaní alebo upovedomení. Súd spravidla uvedie deň, keď sa bude konať nové pojednávanie. Dôvod na odročenie sa uvedie v zápisnici alebo poznamená v spise.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, IV. ÚS 99/07) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľa.

1. Pokiaľ ide o právnu zložitosť preskúmavanej veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáha vyslovenia neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľa ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú. Obsah súdneho spisu sp. zn. 15 C 68/2008 nepotvrdzuje ani faktickú zložitosť predmetnej veci. Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že právnou ani skutkovou zložitosťou veci nemožno ospravedlňovať doterajšiu dĺžku namietaného konania. Ústavný súd zároveň zdôraznil, že vzhľadom na predmet namietaného konania, ktorý má pre sťažovateľa zásadný význam, ide o vec, k prerokovaniu ktorej musí všeobecný súd pristupovať s osobitnou starostlivosťou.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka namietaného konania, ústavný súd prihliadol na skutočnosť, že pojednávanie nariadené na 25. október 2011 bolo odročené z dôvodu jeho ospravedlnenej neúčasti, pričom na pojednávaniach nariadených na 19. január 2012 a na 8. marec 2012 sa sťažovateľ bez ospravedlnenia nezúčastnil, resp. z pojednávania nariadeného na 8. marec 2012 sa ospravedlnil až dodatočne. Ústavný súd taktiež vzal do úvahy, že sťažovateľ v doterajšom priebehu konania viackrát odstraňoval na základe výziev okresného súdu nedostatky svojich návrhov. Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd konštatuje, že aj sťažovateľ má určitý (negatívny) podiel na doterajšej neprimeranej dĺžke namietaného

konania. Uvedené správanie sťažovateľa ako účastníka konania síce nemôže ospravedlniť doterajšiu dĺžku namietaného konania, ale možno ho primerane zohľadniť pri určení sumy finančného zadosťučinenia.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal hodnotením postupu okresného súdu v namietanom konaní, pričom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prieťahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

Zo súdneho spisu sp. zn. 15 C 68/2008 vyplýva, že v doterajšom priebehu napadnutého konania došlo popri viacerých obdobiach krátkodobej nečinnosti aj k obdobiam dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti okresného súdu (napr. od 31. marca 2008 do 16. februára 2009, od 16. februára 2009 do 20. apríla 2010), ako aj k neefektívnej, resp. nesústredenej činnosti okresného súdu (najmä v súvislosti s doručovaním poučení o procesných právach účastníkom konania a s vyzývaním navrhovateľa na odstránenie nedostatkov podania).

Zohľadňujúc aj doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania (vyše päť rokov bez rozhodnutia vo veci samej), ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným prieťahom, ktoré boli spôsobené jednak neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu, ale aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou. Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom okresného súdu v namietanom konaní bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Obranu okresného súdu spočívajúcu v uvádzaní dôvodov, ktoré mali ako objektívne príčiny spôsobiť tieto prieťahy, ústavný súd s odkazom na svoju ustálenú judikatúru (pozri napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 28/01, I. ÚS 50/01, I. ÚS 108/02, I. ÚS 38/03) neakceptoval. Personálne problémy a vysoká zaťaženosť sudcov nemôžu byť na ťarchu účastníka konania

a nemajú povahu okolnosti, ktorá by vylučovala zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci samej.

Vzhľadom na skutočnosť, že napadnuté konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy prikázal okresnému súdu, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 68/2008 konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Z ustanovenia § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde vyplýva, že ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Sťažovateľ žiada o *„priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 7 500 € nakoľko sa jedná o spor týkajúci sa existenčnej otázky sťažovateľa. Sťažovateľ tak... aj napriek formálnej garancii rýchleho a efektívneho konania v pracovnoprávnych sporoch je vystavený právnej neistote, v rámci ktorej mu dodnes nebolo Okresným súdom Bratislava I zodpovedané, či jeho pracovný pomer s odporcom v 1. rade aj naďalej trvá.*

Okresný súd tak o veci meritórne nerozhodol, ale vec určenia neplatnosti výpovede z nájmu ani nezastavil pre niektorý z dôvodov uvedenom v Občianskom súdnom poriadku, resp. Zákonníku práce. Takáto právna neistota v značnej miere nepriaznivo vplýva aj na samotný zdravotný stav sťažovateľa.“.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Pri rozhodovaní o určení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd zohľadňoval predovšetkým charakter neefektívnej činnosti okresného súdu v skúmanom období, stav, v ktorom sa nachádza namietané konanie v čase rozhodovania ústavného súdu, ako aj jeho doterajšiu neprimeranú dĺžku, ale aj správanie sťažovateľa, ktorý do istej miery prispel ku vzniknutým prieťahom v konaní, a predmet sporu (určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru). Na základe týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade bude priznanie finančného zadosťučinenia v sume 3 500 € primerané konkrétnym okolnostiam prípadu (bod 3 výroku tohto nálezu).

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Ústavný súd v zmysle § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhodol o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním Advokátskou kanceláriou B., s. r. o. Ústavný súd pri rozhodovaní o úhrade trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok 2011, ktorá bola 763 €, keďže išlo o úkony právnej služby vykonané v roku 2012. Úhradu priznal za dva úkony právnej služby (prevzatie a prípravu zastúpenia a podanie sťažnosti) podľa § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 14 ods. 1 písm. a) a b) a § 16 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách

a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), a to za každý úkon sumu po 127,16 €, čo predstavuje spolu 269,58 € (bod 4 výroku tohto nálezu).

Za úkon právnej služby – podanie právnej zástupkyne sťažovateľa z 11. júla 2013 (doručené ústavnému súdu 18. júla 2013) – ústavný súd vzhľadom na jeho obsah (absencia ústavnoprávnej argumentácie) úhradu nepriznal.

Priznanú úhradu trov konania je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. septembra 2013